

Sarajevo, 05.09.2016. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
29.08.2016.- 02.09.2016.

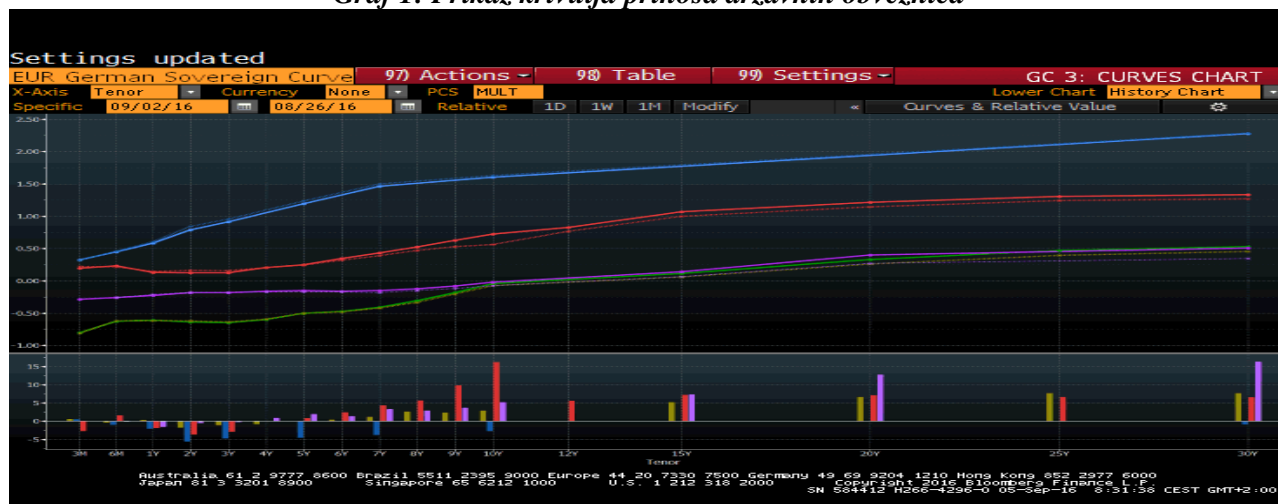
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	26.8.16		2.9.16		26.8.16		2.9.16		26.8.16		2.9.16		26.8.16		2.9.16	
2 godine	-0,61	-	-0,63	↘	0,84	-	0,79	↘	0,17	-	0,13	↘	-0,17	-	-0,18	↘
5 godina	-0,50	-	-0,50	→	1,24	-	1,19	↘	0,24	-	0,25	↗	-0,17	-	-0,15	↗
10 godina	-0,07	-	-0,04	↗	1,63	-	1,60	↘	0,56	-	0,73	↗	-0,07	-	-0,03	↗

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	26.8.16		2.9.16	
3 mjeseca	-0,809	-	-0,802	↗
6 mjeseci	-0,622	-	-0,627	↘
1 godina	-0,591	-	-0,589	↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 02.09.2016. godine (pune linije) i 26.08.2016. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Kretanje prinosa na evropske obveznice protekle sedmice je bilo volatilno, na šta uticaj i dalje imaju špekulacije u vezi s pitanjem da li će FED povećati referentnu kamatnu stopu već u septembru ili ne. Posmatrano na sedmičnom nivou, prinosi obveznica kraćeg roka dospijeća su zabilježili pad, prinosi srednjeg roka dospijeća nisu zabilježili promjene, dok su prinosi dugoročnih obveznica eurozone zabilježili rast.

Redovni sedmični podaci ECB-a pokazali su da je vrijednost kupljenih obveznica javnog duga u okviru programa kvantitativnih olakšica kod ove institucije dostigla 990,8 milijardi EUR. Potražnja za državnim obveznicama u eurozoni je i dalje izražena, budući da se stopa inflacije još uvijek nalazi ispod ciljanog nivoa od oko 2%, te da prinosi na obveznice bilježe izuzetno niske nivoe. Takođe, uticaj imaju i špekulacije o mogućnostima proširenja stimulatvinih mjera, a trenutni program će ostati na snazi najmanje do marta 2017. godine.

Prošle sedmice je objavljen prvi preliminarni podatak o inflaciji u eurozoni, koja je tokom augusta iznosila 0,2% na godišnjem nivou, što je podatak jednak julskom i manji od očekivanja (0,3%). Pojedini analitičari su protumačili objavljivanje ovog podatka kao signal lošijih izgleda evropskog ekonomskog rasta, ali i poteškoća s kojima se suočava ECB u dostizanju ciljanog nivoa inflacije, a što je povećalo špekulacije o uvođenju dodatnih monetarnih stimulansa.

Član UV ECB-a, Praet, izjavio je da privreda eurozone pokazuje „ohrabrujuće znakove otpornosti“ na odluku britanskih glasača da njihova zemlja napusti EU, dok je član UV ECB-a, Nowotny, istakao da je ekonomski rast u SAD-u znatno veći u odnosu na ekonomski rast eurozone, kao i da je američka privreda znatno bliža ciljanom nivou stope inflacije.

Francuska je emitovala tromjesečne (-0,578%), šestomjesečne (-0,586%) i jednogodišnje (-0,585%) trezorske zapise. Takođe, Francuska je emitovala i desetogodišnje i dvadesetogodišnje obveznice po prinosima od 0,26% i 0,82%, respektivno, te obveznice s dospijećem od 29 godina (1,01%). Njemačka je emitovala dvogodišnje obveznice po prinosu od -0,63%. Belgija je emitovala tromjesečne (-0,597%) i šestomjesečne (-0,596%) trezorske zapise. Italija je emitovala šestomjesečne trezorske zapise (-0,236%), te po rekordno niskim prinosima petogodišnje (0,19%) i desetogodišnje (1,14%) obveznice. Španija je emitovala dvogodišnje (-0,098%), desetogodišnje (1,095%), te obveznice sa dospijećem od 30 godina po prinosu od 2,115%.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa inflacije– EZ (prelim.)	AUG	0,3%	0,2%	0,2%
2.	Stopa nezaposlenosti – EZ	JUL	10,0%	10,1%	10,1%
3.	Stopa inflacije – Belgija	AUG	-	2,16%	2,28%
4.	Stopa inflacije – Njemačka (prelim.)	AUG	0,5%	0,3%	0,4%
5.	Stopa inflacije – Francuska (prelim.)	AUG	0,4%	0,4%	0,4%
6.	Stopa inflacije – Italija (prelim.)	AUG	-0,1%	0,0%	-0,2%
7.	PMI indeks radnointenzivnog sektora – EZ (final.)	AUG	51,8	51,7	52,0
8.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	JUL	-2,9%	-2,8%	-3,1%
9.	Povjerenje potrošača – EZ (final.)	AUG	-8,5	-8,5	-7,9
10.	GDP – Belgija (Q/Q) F	II KVARTAL	-	0,5%	0,2%
11.	GDP – Italija (Q/Q) F	II KVARTAL	0,0%	0,0%	0,3%

SAD

Tokom protekle sedmice objavljena su dva najvažnija podatka prema kojima FED određuje svoju monetarnu politiku. FED-ova preferirajuća mjera stope inflacije, PCE deflator, je u skladu sa očekivanjima tokom jula smanjena na nivo od 0,8%, što je najniži nivo od marta tekuće godine. Stopa nezaposlenosti je tokom jula zadržana na nivou od 4,9%, koliko je iznosila u junu. Međutim, podaci o promjeni broja zaposlenih po sektorima su bili manji od prethodnih, ali i od očekivanja. Objavljivanje ovih podataka je uticalo na smanjenje očekivanja da će na septembarskom sastanku FOMC-a doći do povećanja referentne kamatne stope.

Predsjednik FED-a iz Mineapolisa, Kashkar, izjavio je tokom protekle sedmice da bi želio da vidi povećanje temeljne stope inflacije, prije nego što dođe do povećanja referentne kamatne stope. Stopa temeljne inflacije je tokom jula iznosila 1,6% na godišnjem nivou. Sličan stav ima i njegov kolega iz Čikaga, Evans, koji je naveo da su dugotrajna očekivanja niskih kamatnih stopa postala već ukorijenjena među investitorima, što dozvoljava FED-u da odloži povećanje referentne kamatne stope bez povećanja rizika od nastanka finansijske nestabilnosti. Kashkar i Evans tokom ove godine nemaju pravo glasa na sastancima FOMC-a. Međutim, njihov kolega koji ima pravo glasa na ovim sastancima, Rosnegren, izjavio je da očekuje da će FED-ovi dualni ciljevi, nivo pune zaposlenosti i stabilnost cijena, uskoro biti postignuti. Postepenom normalizacijom kamatnih stopa, FED može da nastavi da pruža podršku ekonomskom rastu, dok zadržavanje kamatnih stopa na niskom nivou nije bez rizika. Predsjednik FED-a iz Ričmonda, Lacker, izjavio je da još uvijek nije odlučio o tome kako će glasati na narednoj sjedinici FOMC-a, ali je naveo da se zalaže za povećanje kamatnih stopa prije nego kasnije.

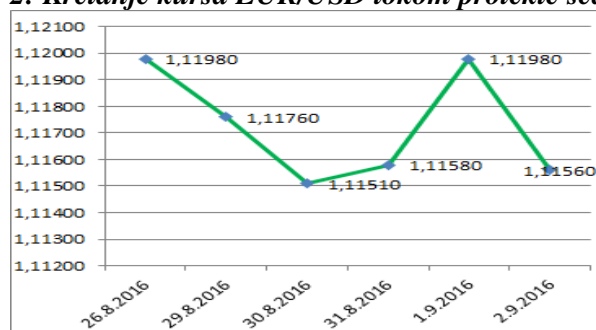
Prinosi dvogodišnjih američkih obveznica su na sedmičnom nivou smanjeni za dva bazna poena, petogodišnji se nisu mijenjali, a prinosi desetogodišnjih su povećani za tri bazna poena na sedmičnom nivou. Američki akcijski indeks Dow Jones je na sedmičnom nivou zabilježio rast od 0,52%, a dionički indeks S&P 500 rast od 0,50%.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PCE deflator (G/G)	JUL	0,8%	0,8%	0,9%
2.	Indeks ličnih prihoda (M/M)	JUL	0,4%	0,4%	0,4%
3.	Indeks lične potrošnje (M/M)	JUL	0,3%	0,3%	0,5%
4.	Stopa nezaposlenosti	JUL	4,8%	4,9%	4,9%
5.	Promjena broja zaposlenih u nefarmerskom sektoru	JUL	180.000	151.000	275.000
6.	Promjena broja zaposlenih u privatnom sektoru	JUL	180.000	126.000	225.000
7.	Promjena broja zaposlenih u sektoru radnointenziv. proizv.	JUL	-3.000	-14.000	6.000
8.	Indeks radnointenzivne proizvodnje FED-a iz Dalasa	JUL	-3,9	-6,2	-1,3
9.	Indeks radnointenzivne proizvodnje FED-a iz Čikaga	JUL	54,0	51,5	55,8
10.	Indeks fabričkih porudžbina (M/M)	JUL	2,0	1,9%	-1,8%
11.	Indeks porudžbina trajnih dobara (M/M)	JUL	4,4%	4,4%	4,4%
12.	Indeks potrošačkog povjerenja	AUG	97,0	101,1	96,7
13.	ISM indeks prerađivačkog sektora	AUG	52,0	49,4	52,6
14.	PMI indeks uslužnog sektora	AUG	52,1	52,0	52,9
15.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	27. AUG	265.000	263.000	261.000

USD je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EUR/USD smanjen sa nivoa od 1,1176 na nivo od 1,1156.

Graf 2: Kretanje kursa EUR/USD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Ministar ekonomije Njemačke, Gabriel, je izjavio da je Brexit nepovoljna situacija koja, ipak, neće značajno ekonomski uticati na EU, koliko predstavlja psihološki i politički problem. Gabriel je dodao da trenutno svijet Evropu percipira kao nestabilno područje. Pored toga, on smatra da ukoliko se koncept Brexita organizuje na pogrešan način, tada će problem postati dublji, te je potrebno osigurati da Velika Britanija ne zadrži samo “lijepo stvari” koje se vezuju za EU bez preuzimanja bilo kakvih odgovornosti.

Njemački ministar inostranih poslova, Steinmeier, izjavio je da bi odluka Velike Britanije o napuštanju EU mogla imati dugoročne posljedice koje je još uvijek teško predvidjeti, ali da obje strane, i EU i Velika Britanija, trebaju nova i obavezujuća pravila koja će se poštovati u budućnosti. Steinmeier je, takođe, izjavio da smatra da je u interesu Velike Britanije da što prije otpočne proces, s obzirom na ekonomske efekte koji već postaju vidljivi.

Guverner BoE, Carney, izjavio je da je podrška grupe G20 ključna kada je u pitanju osiguranje pune i dosljedne implementacije reformi globalnog finansijskog sistema. Takođe, Carney je istakao da je Finansijski komitet BoE implementirao kompletne preporuke koje su bile usmjerene ka stabilizaciji finansijskih rizika.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni
					period
1.	Neto potrošački krediti (u mlrd GBP)	JUL	1,7	1,2	1,9
2.	Broj odobrenih hipotekarnih kredita	JUL	61.900	60.900	64.200
3.	Monetrani agregat M4 (G/G)	JUL	-	3,9%	3,6%
4.	Gfk povjerenje potrošača	AUG	-8	-7	-12
5.	Nationwide cijene kuća (G/G)	AUG	4,8%	5,6%	5,2%
6.	PMI radnointenzivni sektor	AUG	49,0	53,3	48,3
7.	PMI građevinski sektor	AUG	46,3	49,2	45,9

Tokom protekle sedmice GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EUR/GBP je zabilježio pad sa nivoa od 0,85246 na nivo od 0,83931, dok je kurs GBP/USD povećan sa nivoa od 1,3137 na nivo od 1,3294.

JAPAN

Protekle sedmice objavljen je podatak o stopi nezaposlenosti u Japanu, koja je tokom jula smanjena na rekordno nizak nivo (3,0%). Savjetnik premijera Abea, Hamada, izjavio je da bi BoJ trebalo da razmisli o kupovini obveznica u stranoj valuti, kao mogućnost da se oslabi JPY. Istovremeno, iz Kabineta Vlade Japana je saopšteno da je jačanje japanske privrede prioritet, jer bi se time povećali porezni prihodi, te pomoglo postizanje fiskalne konsolidacije. Krajem protekle sedmice član MPC BoJ, Funo, izjavio je da će BoJ nastaviti s monetarnim olakšicama koristeći sve raspoložive alatke u tri dimenzije olakšica: količinu novca, kvalitet aktive koju kupuje BoJ i smanjenje kamatnih stopa. Istovremeno, japanski ministar finansija, Aso, istakao je da se nada da će se lideri zemalja članica G20 na sastanku u Kini složiti o potrebi da se koriste sve alatke monetarne politike za održavanje globalnog rasta. Većina ekonomista očekuje da će BoJ dodatno ublažiti trenutnu monetarnu politiku na sjednici koja se održava krajem ovog mjeseca, uz planiranu provjeru postojećeg stimulativnog programa.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

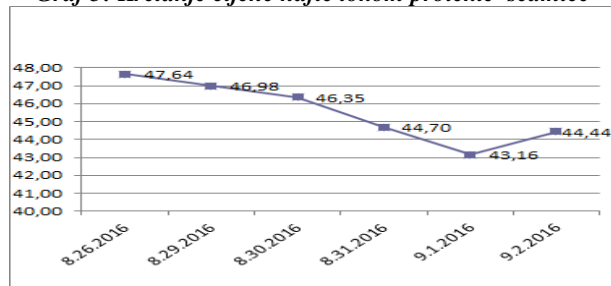
	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni
					period
1.	Stopa nezaposlenosti	JUL	3,1%	3,0%	3,1%
2.	Monetarna baza (G/G)	AUG	-	24,2%	24,7%
3.	Maloprodaja (G/G)	JUL	-0,9%	-0,2%	-1,3%
4.	Industrijska proizvodnja (G/G) P	JUL	-3,0%	-3,8%	-1,5%
5.	Kapitalna potrošnja (G/G)	II KVARTAL	5,5%	3,1%	4,2%
6.	PMI indeks radnointenzivnog sektora F	AUG	-	49,5	49,3
7.	Indeks potrošačkog povjerenja	AUG	41,8	42,0	41,3
8.	Porudžbine građevinskog sektora (G/G)	JUL	-	-10,9%	-2,4%

JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EUR/JPY zabilježio rast sa nivoa od 114,00 na nivo od 115,96, što je na sedmičnom nivou rast od 1,72%. JPY je deprecirao i u odnosu na USD, te je kurs USD/JPY povećan sa nivoa od 101,84 na nivo od 103,92, što je sedmični rast od 2,04%.

NAFTA I ZLATO

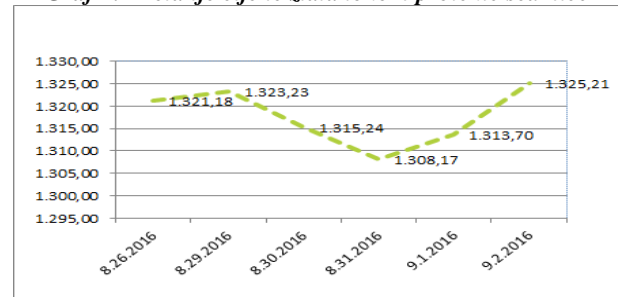
Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena nafte je iznosila 47,64 USD (42,54 EUR). Tokom protekle sedmice cijena ovog energenta je bilježila smanjenje. Jedan od faktora koji su uticali na smanjenje cijene nafte je aprecijacija USD, što cijenu ovog energenta čini skupljom za investitore koji finansiraju kupovinu nafte iz drugih valuta. Objavljivanje podataka o povećanju američkih zaliha nafte, drugu sedmicu zaredom, uticalo je na smanjenje cijene ovog energenta. Višak ponude nad tražnjom za naftom je i dalje glavni faktor koji utiče na kretanje njene cijene. Špekulacije o postizanju sporazuma o zamrzavanju obima proizvodnje nafte, na sastanku zemalja članica OPEC-a, koji se tokom ovog mjeseca održava u Alžiru, faktori su koji utiču na kretanje cijene u kratkom roku. One su tokom trgovanja u petak uticale na rast cijene nafte na nivo od 44,44 USD (39,84 EUR) po barelu. Na sedmičnom nivou cijena nafte je smanjena za 6,72%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.321,18 USD (1.179,84 EUR). Početkom protekle sedmice cijena zlata je bilježila smanjenje pod uticajem aprecijacije USD i jačanja špekulacija o tome da bi FED do kraja godine mogao povećati referentnu kamatnu stopu. Zbog toga značajan uticaj na kretanje cijene zlata ima objavljivanje ekonomskih podataka za SAD, s obzirom na to da FED-ovi zvaničnici naglašavaju da će odluka o povećanju referentne kamatne stope najviše zavisiti od objavljenih podataka. Tokom protekle sedmice cijena zlata je smanjena na najniži nivo u posljednja dva mjeseca. Međutim, objavljivanje razočaravajućih podataka s američkog tržišta rada je tokom trgovanja u petak uticalo na rast cijene ovog plemenitog metala, jer je smanjilo očekivanja da bi članovi FOMC-a na septembarskoj sjednici mogli povećati referentnu kamatnu stopu. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.325,21 USD (1.187,89 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.